

Dosarul nr.2ra-1149/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: M. Murguleț
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: L. Bulgac, I. Dutca, V. Buhnaci

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Direcția regională „Centru” a
Inspectoratului General de Carabinieri al MAI,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Brigăzii nr. 2 mobil-operativ a
trupelor de carabinieri ale MAI către Petru Baciuc cu privire la repararea prejudiciului
cauzat,

împotriva deciziei din 11 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de
Carabinieri al MAI împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Buiucani, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 06 februarie 2018, Brigada nr. 2 mobil-operativ a trupelor de carabinieri ale
Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Baciuc Petru privind repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, Baciuc Petru Constantin,
în baza ordinului Departamentului Trupelor de Carabinieri al MAI nr. 92 ef. din 29
iulie 2013, a fost numit în funcția de șef al serviciului exploatarea cazărmi și locuințe al
unității militare 1002 a DTC, iar conform ordinului de zi nr. 124 din 01 iulie 2015 al
unității militare 1002 i s-a încredințat îndeplinirea atribuțiilor funcționale de
comandant-adjunct pe logistică, tehnică și armament al unității militare 1002 a DTC.

La 08 februarie 2016, în baza încheierii rezultatelor anchetei de serviciu
desfășurate pe faptul supraconsumului de gaze naturale, a fost emis ordinul nr. 22 ef.
din 08 februarie 2016, prin care Baciuc Constantin a fost sancționat disciplinar cu
retrogradarea din funcție cu o treaptă.

În urma anchetei de serviciu s-a stabilit cu certitudine că prejudiciul material
cauzat unității militare a constituit 75535,09 de lei și se datorează neexecutării la timp
a obligațiilor de serviciu de către comandantul-adjunct interimar pe logistică, tehnică
și armament, șef al serviciului exploatarea, cazărmi și locuințe a unității militare 1002,

locotenent-colonel Baci Petru și șef al serviciului alimente și echipament al unității militare 1002, maior Veaceslav Sosnovskii.

La 09 februarie 2016, pârâtul a făcut cunoștință cu ordinul de sancționare și l-a contestat în instanța de judecată, însă, în final acțiunea a fost respinsă ca tardivă.

La moment, suma care urmează a fi restituită de către Baci Petru este de 36500 de lei.

Astfel, Brigada nr. 2 mobil-operativă a trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne a solicitat încasarea sumei de 36500 de lei din contul lui Baci Petru.

Prin hotărârea din 13 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată înaintată de Brigada nr. 2 mobil-operativ a trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Baci Petru privind repararea prejudiciului cauzat, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 21 mai 2019, reprezentantul apelantei Brigada nr. 2 mobil-operativă a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 11 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost respins și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, în conformitate cu alin. (1) al art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Iar, în conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În acest context legal, raportat la materialele cauzei, instanța de apel a reținut că instanța de fond justificat a concluzionat că, Brigada nr. 2 mobil-operativă a trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne nu a prezentat factura pentru consumul de gaze naturale din care rezultă prejudiciul pretins și nici facturile pentru consumul de gaze naturale pentru o perioadă anterioară cazului în speță, astfel, instanța fiind în imposibilitate de a stabili care este consumul mediul de gaze naturale al unității militare și care ar fi „supraconsumul” de gaze naturale, motiv pentru care prejudiciul pretins nu poate fi determinat.

În circumstanțele de fapt respective, instanța de apel a calificat ca fiind justificată concluzia instanței de fond, precum că nu a fost constatată existența faptei ilicite din partea lui Baci Petru dar și raportul causal dintre faptă și prejudiciu.

Conform art. 3 alin. (2) al Legii nr. 1477 din 22.11.2002 cu privire la răspunderea materială a militarilor, militarii poartă răspundere materială numai pentru prejudiciul real cauzat din vina lor. Or, potrivit art. 5 lit. a) al Legii citate, militarii poartă răspundere materială în mărimea integrală a prejudiciului în cazurile în care acesta este cauzat: de lipsa, distrugerea, deteriorarea patrimoniului transmis militarului în evidență pentru păstrare, transportare, eliberare, utilizare sau în alte scopuri.

De astfel, la materialele pricinii nu se regăsește contractul de răspundere materială deplină, registrul de evidență a contractelor de răspundere materială deplină, actul de predare-primire, fișa post contra semnătură de titularul funcției și instructajul primit de la superiori, în legătură cu funcția alăturată la funcția pe care o deține, deci nu este posibil de pus pe seama lui Baci Petru supra consumul de gaze natural în unitatea militară 1002 a DTC, precum și că prejudiciul a fost cauzat din vina lui.

La 02.07.2020, Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri al MAI a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, conform art. 339 din Codul muncii, contractul scris cu privire la răspunderea materială deplină poate fi încheiat de angajator cu salariatul care a atins vârsta de 18 ani și care deține o funcție sau execută lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vânzarea, transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce au fost transmise. Nomenclatorul funcțiilor și lucrărilor, precum și contractul-tip cu privire la răspunderea materială individuală deplină, se aprobă de Guvern.

În Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29.04.2004, prin care a fost aprobat Nomenclatorul funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise, nici nu este indicată așa funcție ca „comandant-adjunct pe logistica, tehnică și armament”, respectiv, nu este obligatoriu de a încheia contract scris cu privire la răspunderea materială individuală deplină.

Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile alin. (3) art. 4 din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52 din 02.03.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare, disciplina militară impune subordonarea necondiționată în îndeplinirea întocmai și la timp a îndatoririlor și atribuțiilor funcționale, în respectarea normelor de ordine și de comportare militară și civică, precum și asumarea responsabilității pentru faptele săvârșite.

Prin raportul personal, înregistrat în serviciul lucrărilor de secretariat al u.m. 1002 cu nr. 1898 din 10.08.2017, intimatul a recunoscut vina sa și a solicitat efectuarea reținerii din salariu în scopul recuperării prejudiciului cauzat.

De asemenea, vinovăția d-lui Petru Baci a fost dovedită și în cadrul desfășurării anchetei de serviciu, în urma căreia, prin ordinul DTC nr. 22 ef. din 08.02.2016, dlui Petru Baci i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „retrogradare în funcție cu o treaptă”, care a rămas în vigoare după contestarea pe cale judiciară (Hotărârea Judecătorei Centru din 15.07.2016, dosarul civil nr. 3-733/16 (20-3-9988-13052016)).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 11 martie 2020 și comunicată participanților la proces la 04 mai 2020 (f. d. 177, vol. I), iar recursul a fost declarat la 02 iulie 2020. Astfel, se constată că recurenta s-a

conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 11 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri al MAI, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri al MAI, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recuratei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a

textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri al MAI.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri al MAI.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru